

Norges forskningsråds styre, møte 13/2022

Dato

Fredag 16. desember 2022
Kl 10:00 -15:00

Sted

Forskningsrådets lokaler, Drammensveien 288

Til stede

Kristin Halvorsen - leder
Robert Rastad - nestleder
Linda Nøstbakken
Britt Elin Steinveg
Gunnar Hovland
Eirin Isaksen Winsnes, ansattes representant
Lena Cappelen Endresen, ansattes representant

Forfall

Til stede fra

Forskningsrådet

Mari Sundli Tveit, administrerende direktør
Anne Kjersti Fahlvik, konstituert områdedirektør Innovasjon i næringsliv og offentlig sektor
Tove Karin Stølen, områdedirektør Virksomhetsutvikling og drift
Jesper Simonsen, konstituert områdedirektør Investering, rådgivning og dialog
Kristin Danielsen, konstituert områdedirektør Forskningssystemet og internasjonalisering
Christina I.M. Abildgaard, konstituert områdedirektør Bærekraftig samfunnsutvikling
Christian Haug-Moberg, spesialrådgiver samfunnsdialog
Lise Rydje, seniorkonsulent
Tobias Ellingsen, spesialrådgiver/referent

Sak S 117: avdelingsdirektør Johan Skivik Aubell
Sak S 118: avdelingsdirektør Stig Slipersæter, spesialrådgiver Yngvill R. Tømmerberg
Sak S 119: avdelingsdirektør Stig Slipersæter
Sak S 120: avdelingsdirektør Hilde Vestrheim

Sak S 113/22 Godkjenning av sakslisten

Vedtak: Sakslisten godkjennes.

Sak S 114/22 Referat fra styremøter

1. Utkast til referat fra styremøte 12/22, 25. nov
2. Utkast til referat fra styremøte xo2/22, 8. des

Vedtak: Referatene godkjennes med en endring.

Sak S 115/22 Spørsmål om habilitet

Vedtak: Ingen inhabilitet i dette møtet.

Sak S 116/22 Skriftlige og muntlige orienteringer

Styreleder orienterte om at regjeringen har besluttet å forlenge perioden for det midlertidige styret i Forskningsrådet frem til 30. juni 2023. Robert Rastad har valgt å gå ut av styret og erstattes av Birger Vikøren som ny nestleder.

Skriftlige orienteringer

- Status om oppgradering av norsk veikart for forskningsinfrastruktur
- Forskningsrådets innovasjonspris 2022

Vedtak: Tatt til orientering.

Sak S 117/22 Budsjettfordeling 2023

Administrerende direktør introduserte saken ved å vise til at Styret skal vedta den samlede fordeling av årets bevilgninger for 2023 til forskning gjennom Forskningsrådet. Budsjettfordelingen tar utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett, foreløpige tildelingsbrev fra departementene der disse er mottatt og andre signaler fra departementene. Forslaget til statsbudsjett for 2023 gir mange føringer og det er lite rom for endringer i fordelingen. Styret skal også fastsette budsjettets fordeling på porteføljestyrene, bevilgende utvalg og Styret selv.

Johan Skivik Aubell presentere bakgrunnen for budsjettfordelingen, forskningsrådets budsjettprosess og hovedtrekkene i budsjettet for 2023.

Styret stilte oppklarende spørsmål til saken og budsjettfordelingen. Styret legger til grunn at saken er en operasjonalisering av statsbudsjettet og at det er lite handlingsrom for Styret i budsjettfordelingen. Styret vedtok den fremlagte budsjettfordelingen.

Vedtak: Styret vedtar fordelingen på porteføljer og styrer for 2023 slik den er fremstilt i saken. Eventuelle endringer som følge av Styrets behandling innarbeides i den endelige budsjettfordelingen.

Administrerende direktør gis fullmakt til å justere budsjettfordeling 2023 på grunnlag av Stortingets endelige budsjettbehandling og tildelingsbrev fra departementene. Fullmakten gis under forutsetning av at det ikke skjer vesentlige endringer i Stortingets endelige budsjettvedtak eller som følge av særskilte føringer i tildelingsbrevene.

Administrerende direktør gis fullmakt til å justere fordelingen mellom budsjettformålene innenfor de tildelte rammer, i samsvar med formålet satt for de enkelte budsjettformålene.

Sak S 118/22 Revisjon av porteføljestyrestrukturen – prinsipper for inndeling i porteføljestyrer

Administrerende direktør innledet med å vise til at oppnevning av nye porteføljestyrer i 2023 er en anledning til å vurdere ulike aspekter ved porteføljestyrestrukturen. Saken handler om styrestrukturen, mens ansvarsdeling mellom Styret og porteføljestyrene, samt revidert mandat for porteføljestyrene er planlagt behandlet i et senere møte. Samlet vil dette gi grunnlag for endelig vedtak om revidert porteføljestyrestruktur. Forskningsrådet planlegger ekstern dialog med aktuelle aktører før endelig vedtak i saken.

Stig Slipersæter presenterte kort arbeidet med utvikling av porteføljestyrene og forutsetninger som ligger til grunn. Forsknings- og innovasjonspolitikken har i større grad blitt sentrert rundt tverrgående samfunnsutfordringer og områder med særlige behov for kunnskapsutvikling. Behovet for å møte tverrgående utfordringer, politiske mål og prioriteringer i LTP, økt koordinering samt effektivisering, tilsier færre styrer med bredere ansvarsområder. Administrasjonen foreslår at inndeling i porteføljestyrer i stor grad reflekterer langtidsplanens inndeling i mål og tematiske prioriteringer for å gi et tydeligere forskningspolitisk forankringspunkt.

Styret stilte oppklarende spørsmål til saken og diskuterte behovet for revisjon av porteføljestyrestrukturen. Styret diskuterte viktighet av god dialog med hele forskningssystemet om dette og hvordan prosessen bør gjennomføres. Styret legger til grunn at det er nødvendig med endringer i porteføljestyrer blant annet for å kunne levere bedre på prioriteringene i LTP og legge til rette for tettere samhandling mellom porteføljestyrene.

Styret ønsket å avvente Stortingets behandling av LTP og ha grundigere diskusjoner før Styret går inn for anbefalinger om ny porteføljestyrestruktur. Styret ba derfor om at administrasjonen forlenger sittende porteføljestyrers funksjonsperiode ut 2023.

Styret ønsker å få saken tilbake tidlig i 2023 med en bredere presentasjon av kunnskapsgrunnlaget for arbeidet, som gjennomført spørreundersøkelse til alle porteføljestyremedlemmene og pågående følgeevaluering av Forskningsrådets porteføljestyring. Styret ønsker at administrasjonen legger frem alternative modeller for styret som også kan være grunnlag for en høring. Styret ønsker en oppdatert prosess for endringer i styrestrukturen inkludert en bred høringsrunde om forslag til endringer.

Vedtak:

Styret gir sin tilslutning til at det er nødvendig med endringer i porteføljestyrer blant annet for å kunne levere bedre på prioriteringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Styret ber administrasjonen om å komme tilbake med ulike alternativer til hvordan dette kan gjøres.

Det gjennomføres en bred høringsrunde om forslaget før endelig konklusjon fattes i saken.

Styret ber administrasjonen forlenge sittende porteføljestyrers funksjonsperiode ut 2023.

Sak S 119/22 Forskningsrådets høringsuttalelse til Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning

Administrerende direktør innledet. Stortingets utdannings- og forskningskomite (UF) har fått regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning (LTP) til behandling. UF-komiteen har høring av saken i januar og frist for et skriftlig innspill er 19. desember. I arbeidet med uttalelsen er det fokusert på noen få perspektiver der vi tror Forskningsrådets innspill kan få betydning for komiteens behandling.

Styret diskuterte langtidsplanen og støttet det høye ambisjonsnivået for norsk forskning og høyere utdanning som regjeringen signaliserer gjennom planen. Styret la vekt på at det vil være vanskelig å nå ambisjonene når de ikke følges av konkrete økonomiske opptrappingsplaner eller signaler for hva som skal prioriteres ned. LTP bør legge til grunn at forskning er svært viktig for kunnskapsberedskap for å møte samfunnsutfordringer og bidra til den grønne og digitale omstillingsfasen vi står overfor. Styret ønsket at høringsuttalelsen i tillegg skal peke tydelig på noen utvalgte områder; betydningen av grunnleggende forskning, internasjonalt samarbeid, FoU-investeringer i næringslivet, oppfølgingen av samfunnsoppdrag og utviklingen av forskningssystemet.

Vedtak: Styret slutter seg til forslaget til uttalelse om Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning til Stortingets utdannings- og forskningskomite, med de endringsforslag som fremkom i møtet.

Sak S 120/22 Retningslinjer for godtgjøring til ledende ansatte

Administrerende direktør innledet med å gå gjennom hovedpunkter i gjeldende retningslinjer for godtgjøring til ledende ansatte.

Styret diskuterte ulike sider ved retningslinjene og om det er behov for å oppdatere disse. Styret ønsker at Forskningsrådet skal kunne rekruttere ledere fra alle relevante sektorer. Lederlønninger er av offentlig interesse og Styret understreket at lønnsnivået vil kunne påvirke organisasjonens omdømme. Styret ønsker derfor at det skal være et moderat lønnsnivå for ledende ansatte. Med dette kan det være utfordrende å rekruttere ledere fra privat sektor. En vurdering av utfordringer knyttet til å rekruttere bredt bør tas inn i risikovurderingen knyttet til retningslinjene. Styret ønsker at et forslag til reviderte retningslinjer utarbeides og legges frem for Styret på et senere møte.

Vedtak: Styret støtter direktørens vurderinger av at det skal være et moderat lønnsnivå for ledere i Forskningsrådet.

Styret ber om en sak om reviderte Retningslinjer for godtgjøring til ledende ansatte på et senere møte.

Sak S 121/22 Eventuelt

- Orientering om arbeidet med ambisjonen om å innvilge 25% av mottatte søknader til FRIPRO
 - Kristin Danielsen orienterte om arbeidet med å møte ambisjonen om redusert antall søknader til FRIPRO slik at 25 % av søknadene kan innvilges. Forskningsrådet vurderer ulike tiltak for redusert søknadstilfang og har hatt dialog med forskningssektoren om aktuelle tiltak. I første omgang jobbes det videre med utgangspunkt

i en kombinasjon av søkerkarantene og løpende søknadsmottak og -behandling, med andre relevante tillegg. Nye møter med forskningssektoren, der forslag til løsning legges frem, er planlagt til andre halvdel av januar.

- Orientering om status i omstillingsprosessen i Forskningsrådet
 - Administrerende direktør orienterte om dialog med Kunnskapsdepartementet om omstillingen og at Forskningsrådet har sendt en søknad til KD om omstillingsmidler. Alle ansatte har fått mulighet til å søke om frivilling sluttpakke med frist 16. desember og en ny frist 8. januar. Det jobbes med kontinuitetsplaner for prioriterte leveranser på kort og mellom-lang sikt, samt bemanningsplaner. Risikobildet vurderes og oppdateres fortløpende.

Sak S 122/22 Vedtaksprotokoll godkjennes

Vedtak: *Styret godkjenner vedtaksprotokollen.*

Sak S 123/22 Oppsummering